

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ЗАВОД ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Источно Сарајево – Пале**

**ПРОЈЕКАТ
ПОДРШКЕ ЗАПОШЉАВАЊУ РОМА
У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ**

Пале, јули 2009. године

С А Д Р Ж А Ј:

1. Резиме Пројекта.....	3
2. Увод.....	4
3. Незапосленост у Републици Српској са посебним освртом на циљну групу.....	5
4. Приједлог мјера за запошљавање Рома.....	10
5. Циљ и задаци Пројекта.....	11
6. Финансирање Пројекта.....	11
7. Начин реализације Пројекта.....	12
8. Контрола и праћење.....	12
9. Очекивани ефекти.....	15

I РЕЗИМЕ ПРОЈЕКТА

НАЗИВ ПРОЈЕКТА: Пројекат подршке запошљавању
Рома у Републици Српској

ПРОЈЕКАТ ОДОБРАВА И ФИНАНСИРА: Завод за запошљавање Републике Српске, Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине

ПРОЈЕКАТ ПРИПРЕМИО: Завод за запошљавање Републике Српске

ЦИЉ ПРОЈЕКТА: Стварање повољнијих услова за самозапошљавање Рома, стимулисање послодаваца на запошљавање Рома, економска и социјална интеграција ромске популације на подручју цијеле Републике Српске.

ПРОЈЕКАТ ПРЕДВИЂА: Суфинансирање самозапошљавања и запошљавања Рома код послодаваца до утрошка средстава предвиђених Пројектом а према редослиједу доспјећа захтјева.

ПОТРЕБНА СРЕДСТВА ЗА ПРОЈЕКАТ: 220.000,00 КМ

РОКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА:

- Јавни позив у року од 30 дана од закључења Меморандум о разумијевању
- Реализација Пројекта почиње у 2009. године са могућношћу преношења неутрошених средстава у 2010. годину
- Завршетак Пројекта је 2010. године

ПРОЈЕКАТ ЋЕ РЕАЛИЗОВАТИ: Завод за запошљавање Републике Српске

КОНТРОЛА И ПРАЋЕЊЕ ПРОЈЕКТА: Стручна служба Завода за запошљавање ће редовно информисати Управни одбор Завода, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске и Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине.

И У В О Д

За разлику од националних мањина и мањинских народа којима се детаљно баве међународно право и домаће законодавство питање етничких мањина а посебно Рома као највеће националне мањине у Босни и Херцеговини, скоро да и није заокупљало пажњу како домаће тако и међународне заједнице. Разлози су бројни и различити али никако не оправдавају занемаривање ове популације. Они се морају узети у обзир приликом разматрања сваког концепта и политике који имају за циљ побољшање положаја ове рањиве и маргинализоване групе.

Као и у већини држава у окружењу тако и у Босни и Херцеговини Роми су били и остали маргинализовани и незаштићени и као појединци и као колектив. Роми су у значајној мјери искључени из главних друштвених токова и у одређеном смислу лишени многих тековина савремене цивилизације. Угроженост ове групе доводи у питање опстанак њеног социјалног, етичког и културног идентитета и традиције уопште.

Изузетно висок ниво неписмености, веома мали број запослених, неадекватни стамбени услови, социјална неприхваћеност прожета предрасудама и етичким стереотипима, неинтегрисаност у начине живљења модерних друштава, често мијењање мјеста боравка те сам начин живота Рома, само су неки од узрока њиховог тешког положаја у друштву.

Веома мали број домицилних Рома је стално запослен а доминантна већина елементарне услове живота обезбјеђује радом на тзв. сивом тржишту, бавећи се често полу-легалним па и илегалним пословима. И у овом случају ријеч је о ускраћивању основних људских права из домена радних односа што додатно доприноси високом степену сиромаштва и друштвеној искључености ове групе.

Понуда радних мјеста на која конкуришу Роми крајње је ограничена због ниске квалификационе структуре. Углавном се ради о пословима одржавања градске чистоће, сакупљању отпадног материјала, сезонским пољопривредним пословима, препродаји робе на пијацама и слично. Претежно су у питању слабије плаћени послови.

Неповољна економска ситуација у свим државама гдје Роми живе, уз низак ниво образовања и радних квалификација, као и неријетко отворен или прикривен дискриминаторски однос главни су узроци веома лошег стања ромске популације по питању запослености и осталих права из области радних односа. То је даље један од додатних узрока њихове слабе и недовољне интегрисаности у друштво што је свакако сигнал да се морају предузети одговарајуће мјере дугорочног карактера како би се ситуација побољшала.

Корак ближе ка европској заједници народа Босна и Херцеговина је учинила прикључивши се земљама југоисточне и централне Европе укљученим у

међународни пројекат „Декада Рома 2005 – 2015“ са главним циљем унапређења положаја ромске популације. Потписивањем приступне декларације Босна и Херцеговина је исказала политичку вољу да кроз „Декаду Рома“ на институционални начин ријеша њихове проблеме, смањи дискриминацију према Ромима и утиче на побољшање социјално-економског статуса ове групације. У току 2008. године израђен је и Акциони план за рјешавање проблема Рома у области запошљавања, стамбеног збрињавања и здравствене заштите.

За запошљавање ромске популације у току 2009. године издвојено је 702.000,00 КМ на нивоу државе Босне и Херцеговине од чега је одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине 220.000,00 КМ припало Заводу за запошљавање Републике Српске за програме запошљавања ове популације на подручју Републике Српске.

Из тог разлога Завод за запошљавање припремио је „Пројекат подршке запошљавању Рома у Републици Српској“ као још један вид мјера којима се подстиче брже и ефикасније запошљавање.

III СТАЊЕ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА ЦИЉНУ ГРУПУ

Проблем незапослености као један од најсложенијих економских проблема у Републици Српској додатно је отежан све већим утицајем свјетске економске кризе и на наше просторе. Утицај кризе се преваходно осјећа у смањеној понуди слободних радних мјеста, а тиме и могућности запошљавања и посебно у области инвестиција. Такође, отежан приступ на инострано тржиште смањује ионако скромне могућности запошљавања.

Са 30.06.2009.године на евиденцији Завода за запошљавање налазило се 138.170 незапослених лица. Анализа стања незапослености за првих шест мјесеци ове године показује да је 2.646 лица или 2% више у односу на исти период 2008.године.

Ако се анализира структура незапослених лица може се констатовати да није дошло до значајнијих промјена у структури незапослених. На евиденцији су и даље најбројнија лица III степена сложености занимања – КВ радници а са наведеним датумом евидентирано је 51.808 лица, затим слиједи лица без занимања – НК радници 40.245, лица ССС 33.960, ПК-НСС 4.154, ВКВ 1.728, лица ВШС 2.540 и 3.688 лица ВСС.

Преглед квалификационе структуре стања незапослености на дан 30.06.2009. године дат је у сљедећој табели:

Табела 1.

О П И С		Ф И Л И Ј А Л Е					ЗАВОД	
		Бања Лука	Бијељина	Добој	Приједор	Сарајево		Требиње
Стање на евиденцији у јуну 2009:		38.734	29.085	24.543	19.572	13.798	12.438	138.170
(жена):		19.172	14.259	10.562	8.729	6.902	6.161	65.785
КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА	1 – НК	10.428	9.251	8.894	6.505	2.627	2.540	40.245
	(жена):	4.795	4.282	3.570	2.607	1.446	1.332	18.032
	2 - ПК-НСС	948	1.359	902	431	341	173	4.154
	(жена):	423	866	332	161	238	99	2.119
	3 - КВ	15.114	10.148	8.775	7.466	5.207	5.098	51.808
	(жена):	6.545	3.848	3.102	2.862	1.866	2.100	20.323
	4 - ССС	9.701	6.727	5.037	4.360	4.470	3.665	33.960
	(жена):	6.106	4.507	3.192	2.703	2.804	2.153	21.465
	5 - ВКВ	452	382	284	209	271	130	1.728
	(жена):	80	46	26	32	23	14	221
	6-1 ВШС	652	565	324	341	286	372	2.540
	(жена):	327	337	167	215	166	220	1.432
	6-2 ВШС сп	1	4	0	0	2	2	9
	(жена):	0	3	0	0	0	1	4
	7-1 ВСС	1.430	633	323	259	593	450	3.688
	(жена):	893	363	172	148	358	239	2.173
	7-2 магистри	8	16	4	1	1	7	37
	(жена):	3	7	1	1	1	2	15
8- доктори наука	0	0	0	0	0	1	1	
(жена):	0	0	0	0	0	1	1	
УКУПНО:		38.734	29.085	24.543	19.572	13.798	12.438	138.170

Са 30.06.2009.године по основу престанка радног односа због организационих и технолошких промјена у предузећима укупно је пријављено 6.754 лица што је за 83,4% више у односу на исти период претходне године када је по том основу пријављено 3.683 лица. По основу престанка рада послодавца у истом периоду пријављено је 1.680 лица што је за 173 или 11,5% више у односу на 2008.годину. Овај податак углавном се односи на престанак рада самосталних трговинских и угоститељских радњи. Због стечаја предузећа пријављена су 523 лица што је 74% мање у односу на 2008.годину, што упућује на закључак да се број пријављених лица по основу стечаја значајно смањује.

За првих шест мјесеци 2009.године са евиденције Завода за запошљавање укупно је запослено 12.078 лица што је за 2.470 или 17% мање у односу на исти период претходне године а од тог броја само једно лице је припадник ромске мањине.

Анализирајући запошљавање по дјелатностима може се констатовати да је у периоду 01.01.-30.06.2009. године највећи број лица 2.909 запослен у области прерађивачке индустрије а затим слиједи трговина 2.582 док је у области грађевинарства запослено 1.258. Такође је значајан број запослених у области угоститељства 1.211 док је у осталим јавним, друштвеним, социјалним и услужним дјелатностима запослено 912 лица са евиденције Завода.

Роми, као категорија лица на евиденцији до сада нису стимулирани посебним пројектима запошљавања и свакако спадају у теже запошљиву скупину. Разлози отежане запошљивости Рома леже у њиховој ниској квалификационој структури, начину живљења ове популације и отежане интеграције у савремене токове, присутним предрасудама од стране послодаваца али и самих Рома и постојање извјесног дискриминаторског односа када је у питању запошљавање Рома.

Свакако, непостојање јасне и прецизне евиденције о припадницима ромске популације о њиховој социодемографској и социоекономској структури још више отежава процес запошљавања ове маргинализоване групе.

Понуда радних мјеста на која конкуришу лица ромске националности крајње је ограничена јер је углавном у питању неквалификована радна снага. У већини случајева Роми обављају послове за које други нису заинтересовани. Претежно се ради о пословима одржавања градске чистоће, сакупљању отпадног материјала, сезонским пољопривредним пословима, препродаји робе на пијацама и слично и углавном су у питању слабије плаћени послови.

Заступљеност лица ромске мањине на евиденцији по филијалама је сљедећа: Бања Лука 128 лица или 41,4%; Бијељина 45 лица (14,6%); Добој 94 лица (30,4%); Приједор 36 лица (11,6%); Требиње 6 лица (1,9%) док у Источном Сарајеву нема пријављених лица ромске националности.

Када је ријеч о старосној структури Рома подаци указују да су најбројнија лица старосне доби између 30 и 55 година.

Преглед старосне структуре незапослених лица- Рома дат је у сљедећој табели:

**Старосна структура незапослених лица – Рома на евиденцији на дан
31.05.2009.**

Табела 2.

Starosna grupa	ZAVOD	Filijale				
		Banja Luka	Bijeljina	Doboj	Prijedor	Trebinje
15-18	3		3			
18-20	20	6	5	7	2	
20-24	33	17	2	11	3	
24-27	23	7	4	5	7	
27-30	26	4	5	9	7	1
30-35	43	10	8	17	8	
35-40	45	23	3	16	2	1
40-45	47	21	8	12	4	2
45-50	28	12	6	8	1	1
50-55	29	18	1	8	2	
55-60	9	8				1
60-65	3	2		1		
UKUPNO	309	128	45	94	36	6

Анализирајући квалификациону структуру Рома видљиво је да је највећи број лица без занимања - НК радници 276 лица (89,3%), КВ 27 лица (8,7%) док су по три незапослена лица ПК-НСС радници и радници ССС.

Преглед квалификационе структуре незапослених лица ромске националности дат је у сљедећој табели:

**Квалификациона и полна структура активне понуде на евиденцији на дана
31.05.2009. – Роми**

Табела 3.

Stepen	Pol	ZAVOD	Filijala				
			Banja Luka	Bijeljina	Doboj	Prijedor	Trebinje
1.NK	m	170	60	27	66	15	2
1.NK	ž	106	49	14	26	15	2
1.NK Total		276	109	41	92	30	4
2. PK-NSS	m	2	1		1		
2. PK-NSS	ž	1		1			
2. PK-NSS Total		3	1	1	1	0	0
3.KV	m	19	12	1	1	4	1
3.KV	ž	8	6	1		1	
3.KV Total		27	18	2	1	5	1
4.SSS	m	1		1			
4.SSS	ž	2				1	1
4.SSS Total		3	0	1	0	1	1
UKUPNO		309	128	45	94	36	6

Од 309 регистрованих лица ромске мањине мушкараца је 170 (55%) док је жена 106 (45%).

Од укупног броја лица која чекају на запослење од 6 мјесеци до 2 године је 105 (34%), од 2 до 7 година – 105 лица (34%) док њих 70 (22,7%) у просјеку чека на запослење од 0 до 6 мјесеци.

Преглед дужине чекања незапослених лица ромске националности дат је у сљедећој табели:

Роми на евиденцији - квалификациона структура и дужина чекања на запослење

Табела 4.

Чеканје	Pol	Kvalifikaciona struktura				Ukupno	
		1. NK	2.PK-NSS	3.KV	4.SSS		
1.0-6 mjeseci	m	39		7		46	
	ž	19	1	2	2	24	
1.0-6 mjeseci Total		58	1	9	2	70	22,7%
2.6 mjes-1 god	m	30		4		34	
	ž	17		2		19	
2.6 mjes-1 god Total		47		6		53	17,2%
3.1-2 god	m	33		2		35	
	ž	15		2		17	
3.1-2 god Total		48		4		52	16,8%
4.2-3 god	m	20	1	1		22	
	ž	14				14	
4.2-3 god Total		34	1	1		36	11,7%
5. 3-5 god	m	20		1		21	
	ž	14				14	
5. 3-5 god Total		34		1		35	11,3%
6.5-7 god	m	15	1	1		17	
	ž	16		1		17	
6.5-7 god Total		31	1	2		34	11,0%
7.7-9 god	m	8		1	1	10	
	ž	3				3	
7.7-9 god Total		11		1	1	13	4,2%
8.preko 9 god	m	5		2		7	
	ž	8		1		9	
8.preko 9 god Total		13		3		16	5,2%
UKUPNO		276	3	27	3	309	100,0%

Битно је нагласити да Роми пријављени на евиденцију Завода имају равноправан третман са другим лицима са евиденције. У периоду од 2007. до маја 2009. године запослено је укупно 27 Рома са евиденције Завода. Од тог броја у 2007. години је запослено 14 лица, у 2008. години 12 а до 31.05.2009. године само 1 лице ромске националности.

Преглед броја запослених лица ромске националности за 2007, 2008 и 2009 годину дат је у сљедећој табели:

Запослени Роми са евиденције по годинама

Табела 5.

Godina	Stepen	Bijeljina	Banja Luka	Doboj	ZAVOD
2007	NK		9	1	10
	KV		4		4
2007 Total			13	1	14
2008	NK		7		7
	PK-NSS	1	1		2
	KV		2	1	3
2008 Total		1	10	1	12
2009 (do 31.5.)	NK		1		1
2009 Total (do 31.5.)			1		1

Реално је очекивати да ће се у реализацији Пројекта подршке запошљавању Рома наићи на низ потешкоћа, што битно утиче на одређивање начина запошљавања (самозапошљавање, запошљавање код послодавца) до мјера којима би се стимулисао овај процес и створили предуслови да запошљавање ове циљне групе у Републици Српској има карактеристику одрживог процеса.

IV ПРИЈЕДЛОГ МЈЕРА ЗА ЗАПОШЉАВАЊА РОМА

Имајући у виду наведено Завод за запошљавање предлаже суфинансирање Пројекта запошљавања незапослених лица - Рома и то:

1. Самозапошљавање и
2. Запошљавање код послодавца.

Овим мјерама би се поспјешило процес интегрисања Рома у друштвено-економске токове и Републици Српској, запошљавање наведене циљне групе и побољшање њиховог материјалног положаја.

Досадашња искуства указују на то да примјена активних мјера запошљавања кроз пројекте запошљавања тражи дефинисање посебних циљних група, праћење могућности запошљавања као и праћење других показатеља битних за предузимање мјера на тржишту рада а све у циљу смањења незапослености.

Имајући у виду наведено, Завод за запошљавање предлаже да се финансијски подрже програми суфинансирања запошљавања Рома са евиденције Завода.

Битно је нагласити да је Завод и кроз досадашње пројекте суфинансирао запошљавање ове циљне групе али ће ово бити први пројекат чија средства су намијењена искључиво запошљавању Рома.

Реализација Пројекта би се одвијала кроз:

- 1. Програме samozapošljavanja и**
- 2. Програме запошљавања код послодаваца**

Запошљавање код послодаваца реализовало би се кроз суфинансирање стварања услова за запошљавање.

Реализација овога Пројекта и начин дозначавања средстава одвијаће се у складу са Правилником о коришћењу средстава Завода за запошљавање («Службени гласник Републике Српске» број:38/08), док ће се обавезе послодаваца и незапослених лица прецизирати уговором.

V ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Циљеви Пројекта могу се посматрати као краткорочни и дугорочни циљеви. Циљеви Пројекта су:

1. Унапрјеђење и побољшање статуса Рома и укључивање ромске популације, као маргинализоване групе, у друштвено-економске токове у Републици Српској;
2. Омогућавање ефикаснијег запошљавања Рома различите старосне доби и квалификационе структуре;
3. Samozapošljavanje Рома као подршка приватној иницијативи и економској независности, оснаживању и одрживости;
4. Стимулисање послодаваца на запошљавање лица из утврђене циљне групе;
5. Креирање нових мјера и активности, а све у циљу смањења незапослености.

VI ЗАДАЦИ ПРОЈЕКТА

1. Обезбиједити транспарентност и учешће под једнаким условима свих послодаваца и незапослених лица – Рома заинтересованих за учешће у Пројекту;
2. Идентификовати циљну групу и омогућити јој правовремено информисање о Пројекту;
3. Расписати Јавни позив и утврдити услове и критерије учешћа послодаваца и незапослених лица - Рома за сваки вид запошљавања;

4. Обезбиједити реализацију Пројекта у складу са Меморандумом о разумијевању са Министарством за људска права избјеглице БиХ и актима Завода;
5. Омогућити правовремено дозначавање средстава по извршеним уговорним обавезама;
6. Обезбиједити праћење и контролу Пројекта;
7. Сагледати остварене ефекте и укупну реализацију Пројекта (мониторинг).

VII ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА

Уважавајући захтјеве који се постављају у погледу садржаја Пројекта, квалитета реализације и обухвата наведене циљне групе пројекат ће се финансирати средствима које је обезбиједило Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине у износу од 220.000,00 КМ кроз:

- **суфинансирање програма samozapošljavanja у износу од 3.000,00 КМ по једном незапосленом лицу,**
- **суфинансирање запошљавања код послодаваца кроз програме стварања услова за запошљавања у износу од 2.500 КМ по једном незапосленом лицу.**

Финансирање Пројекта вршиће се до утрошка средства а према редослиједу приспјећа захтјева. Уколико по једној компоненти остане средстава она ће се преусмјерити зависно од исказаног интереса послодаваца и незапослених лица.

VIII НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Пројекат ће се реализовати у складу са Одлуком Завода за запошљавање Републике Српске, Одлуком Савјета министара о распореду буџетских средстава за рјешавање проблема Рома у области запошљавања, стамбеног збрињавања, здравствене заштите и реализације пројекта евидентирања и успоставе базе података о Ромима у Босни и Херцеговини, Меморандумом о разумијевању потписаним између Министарства за људска права и избјеглице БиХ и завода за запошљавање ентитета и Брчко дистрикта БиХ, Законом о запошљавању и актима Завода, а омогућиће свим заинтересованим послодавцима и незапосленим лицима - Ромима да учествују у истом.

Завод за запошљавање ће у складу са Правилником расписати Јавни позив за коришћење средстава који ће бити објављен у једном од дневних листова. Такође, Завод ће остварити директне контакте са представницима удружења Рома у циљу благовременог информисања и анимирања циљне групе за учешће у Пројекту.

Јавним позивом ће се дефинисати:

- услови које незапослена лица – Роми треба да испуњавају за одобравање средстава за samozapoшљавање,
- услови које послодавци треба да испуњавају да би конкурисали за наведена средства,
- начин и рок подношења захтјева,
- износ средстава за сваки вид суфинансирања,
- потребну документацију коју је послодавац и незапослено лице – припадник ромске мањине дужан доставити приликом подношења захтјева.

Овим Пројектом омогућава се суфинансирање програма samozapoшљавања и суфинансирање запошљавања кроз програме стварања услова за запошљавање код послодавца различитих дјелатности и облика својине.

Поднешене захтјеве послодавца и незапослених лица – Рома обрађује и припрема Комисија за обраду и оцјену програма и предлаже директору Завода. Управни одбор, на приједлог директора, доноси одлуку о одобравању средстава за реализацију прихваћених програма.

Услови за одобравање средстава

1. Да би средства била одобрена послодавцу он треба да испуњава сљедеће услове:
  - ✓ да је регистрован у складу са законским прописима,
  - ✓ да измирује обавезе по основу пореза и доприноса у складу са законом,
  - ✓ да је корисник економски способан да реализује Пројекат,
  - ✓ да достави програм у којем ће образложити потребе и разлоге пријема нових радника,
  - ✓ да према кориснику није покренут ни отворен стечајни односно ликвидациони поступак,
  - ✓ да се Пројекатом предвиђа запошљавање лица која су пријављена на евиденцији Завода најмање један мјесец, осим корисника новчане накнаде, лица која се први пут пријављују на евиденцију по завршеном школовању, незапослених лица која оснивају предузеће или отварају самосталну радњу, односно лица којима је претходни радни однос на неодређено вријеме престао због престанка потребе за њиховим радом, усљед стечаја или ликвидације,
  - ✓ да не запошљава лица којима је код истог послодавца престао радни однос у посљедња 24 мјесеца.
2. Да би средства била одобрена за samozapoшљавање незапослено лице треба да испуњава сљедеће услове:
  - ✓ да је регистровао или покренуо поступак регистрације приватне дјелатности у складу са законским прописима,
  - ✓ да је пријављен на евиденцији незапослених лица, односно да спада у

- ✓ утврђену циљну групу,
- ✓ да достави програм у којем ће образложити дјелатност као и начин рада и стицање профита.

Првенство у коришћењу средстава

За послодавце који у цјелости испуњавају услове, првенство у одобравању средстава имаће они програми којима се:

- ✓ стварају услови за запошљавање у области пољопривреде и прехранбене индустрије, учешће у финансирању производних и извозно оријентисаних програма, као и програма у области туризма и услужног занатства,
- ✓ стварају услови за запошљавање незапослених лица у неразвијеним и изразито неразвијеним општинама.

Када Управни одбор донесе одлуку о одобравању средстава приступиће се закључивању уговора са послодавцем односно незапосленим лицем припадником ромске мањине (самозапошљавање), којим ће се ближе регулисати међусобна права и обавезе.

Дозначавање средстава

У складу са Правилником о коришћењу средстава Завода послодавцу ће се дозначити средства на следећи начин:

1. За програме самозапошљавања:
  - 80% уговореног износа биће исплаћено по потписивању уговора, а по подношењу одговарајуће документације од стране корисника (да посједује потврду о регистрацији са пореским бројем - ЈИБ и потврду о поднесеној пријави на Фонд ПИО – М1 образац),
  - 20% биће исплаћено у року од шест мјесеци од отпочињања дјелатности уколико испуњава обавезе из уговора.

2. За програме запошљавања код послодавца:
  - 70% средстава биће исплаћено након пријема радника,
  - 30% средстава биће исплаћено у року од шест мјесеци од пријема радника уколико испуњава обавезе из уговора.

IX КОНТРОЛА И ПРАЋЕЊЕ ПРОЈЕКТА (МОНИТОРИНГ)

Контрола Пројекта ће се вршити у складу са Правилником о интерним контролним поступцима, политикама и процедурама у Заводу за запошљавање Републике

Српске и Упутством о провођењу наведеног Пројекта. Завод за запошљавање ће о реализацији Пројекта редовно информисати Управни одбор Завода, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске и Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине.

X ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

Реализацијом Пројекта подршке запошљавању Рома у Републици Српској реално је очекивати постизање следећих ефеката:

1. Унапређење статуса Рома и укључивање Ромске популације као маргинализоване групе у друштвено-економске токове у Републици Српској;
2. Рјешавање питања запошљавања одређеног броја лица из утврђене циљне групе и економска интеграција Рома у привредне токове Републике Српске;
3. Унапређење сарадње са послодавцима кроз програме суфинансирања и програме припреме као и ефикасније усклађивање понуде и потражње на тржишту рада;
4. Повећање броја лица запослених посредством Завода и стварање повољнијих услова за запошљавање.

Број: 01-2222

Датум, 01.07.2009.године

Сектор за посредовање и
активне мјере запошљавања

Снежана Боровчанин

в.д. Директор

Бошко Томић